

Vergaderjaar 2024–2025

28 807

Vogelpest (Aviaire influenza)

Nr. 307

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSEL- ZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 mei 2025

Met deze brief informeer ik de Tweede Kamer over de laatste ontwikkelingen in de vogelgriepsituatie. Ik ga in op de laatste risicobeoordeling van de Deskundigengroep Dierziekten en mijn besluit om de ophok- en afschermplicht grotendeels in te trekken.

Actuele situatie

De laatste uitbraak met hoogpathogene vogelgriep (HPAI) op een commercieel pluimveebedrijf vond plaats op 19 maart 2025 op een kalkoenenbedrijf in Putten. Het aantal wilde vogels met HPAI neemt steeds verder af. In Europa is het aantal uitbraken bij commerciële pluimveebedrijven de afgelopen maanden ook gedaald.

Sinds 20 november 2024 geldt er een landelijke ophok- en afschermplicht in Nederland. Deze is ingesteld na de uitbraak in Putten op 18 november 2024. Voor een besluit om de landelijke maatregelen aan te scherpen of te verlichten maak ik onder andere gebruik van de risicobeoordeling van de Deskundigengroep Dierziekten. Recent zijn zij opnieuw bijeen geweest en hebben op basis van recente gegevens het risico op een besmetting van een pluimveebedrijf beoordeeld.

Verslag Deskundigengroep Dierziekten

Op 26 mei jl. heeft de Deskundigengroep Dierziekten de epidemiologische situatie opnieuw beoordeeld. Zij hebben de kans op een vogelgriepbesmetting op een pluimveebedrijf lager ingeschat dan tijdens de laatste bijeenkomst op 6 mei jl. Toen werd het risico op een besmetting van een pluimveebedrijf aangeduid als «matig tot hoog». Dit verslag is gepubli-

ceerd op de website van de deskundigen¹. De deskundigen hebben nu de kans op een vogelgriepbesmetting op een pluimveebedrijf als «laag tot matig» ingeschat. Daarbij geven ze wel aan dat dit oordeel net als bij de vorige beoordeling een grote mate van onzekerheid kent. Het verslag is als bijlage bijgevoegd aan deze brief.

Ophok- en afschermplicht

Ik heb besloten om de afschermplicht voor hobbyhouders (niet commercieel gehouden risicovogels) in heel Nederland in te trekken. De afschermplicht blijft in het pluimveedichte gebied (in en rond de Gelderse Vallei) alleen nog gelden voor locaties met meer dan 250 fazanten, loopvogels en sierwatervogels. Daarnaast trek ik de ophokplicht voor commercieel gehouden vogels grotendeels in. Deze blijft alleen van kracht in het pluimveedichte gebied rond de Gelderse Vallei. In dit pluimveedichte gebied is het risico op verspreiding tussen bedrijven na infectie hoger dan elders vanwege de bedrijfsdichtheid. Op de dierziekteviewer² van RVO is te zien in welke gebieden de ophok- en afschermplicht zal worden opgeheven of in stand blijft.

Overigens geldt er als gevolg van de uitbraak van Newcastle disease in Oldenzaal tijdelijk in het beperkingsgebied een afschermplicht voor alle hobbyhouders en houders van meer dan 250 fazanten, loopvogels en sierwatervogels en een ophokplicht voor commercieel gehouden vogels.

In lijn met voorgaande jaren kies ik voor een stapsgewijze aanpak bij het intrekken van de ophok- en afschermplicht. Bij mijn besluit neem ik de maatschappelijke wens mee dat er in Nederland ruimte is voor een vrije-uitloopsector voor pluimvee. Ik realiseer mij dat de kans op besmetting van gehouden vogels hierdoor toeneemt, omdat de mogelijkheid van contact tussen vogels die (deels) buiten worden gehouden en mogelijk met HPAI besmette wilde vogels groter wordt. Ik hou de situatie daarom nauwlettend in de gaten.

Newcastle disease Oldenzaal

Op 23 mei jl. is er Newcastle disease (ND) vastgesteld bij gehouden duiven in Oldenzaal³. ND wordt ook wel pseudovogelpest genoemd en is volgens de Europese wetgeving een bestrijdingsplichtige ziekte. De maatregelen die getroffen worden naar aanleiding van een uitbraak met ND zijn vergelijkbaar met de maatregelen bij een vogelgriepbesmetting. Om verspreiding te voorkomen zijn de betreffende duiven gedood en vernietigd en zijn er maatregelen ingesteld in de beperkingszone rondom de uitbraak, zoals een regionale ophok- en afschermplicht. Op de dierziekteviewer⁴ van RVO is te zien voor welke houders rondom Oldenzaal de ophok- en afschermplicht geldt.

¹ Deskundigengroep Dierziekten

² Dierziekteviewer

³ Newcastle disease (pseudovogelpest) vastgesteld in Oldenzaal | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl

⁴ Dierziekteviewer

Tot slot

We hebben de afgelopen jaren gezien dat vogelgriep erg onvoorspelbaar is. Ik zal de Deskundigengroep Dierziekten daarom regelmatig om een risicobeoordeling blijven vragen. Mede op basis daarvan zal ik de geldende maatregelen steeds afstemmen op het actuele risico.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma